

Relacje z konferencji „Pełen udział i pełna równość. Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych”

Poniżej zamieszczamy wspomnienia z pobytu w Finlandii oraz wypowiedzi na konferencji w Warszawie self-adwokatów: Rafała Kołodzieja, Adama Kobierzyńskiego, Wojciecha Kobusa, Lidii Artymiak i Joanny Hajduk.

Rafał Kołodziej - self-adwokat z Polic

Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych dotyczy wszystkich sfer życia. Podczas pobytu w Finlandii uczestniczyłem w konferencji „Europe in Action”, podczas której dużo mówiło się o prawach osób niepełnosprawnych. Uczestniczyło w niej 25 krajów. Miałem możliwość wyboru, aby być na tym, co mnie interesowało. Szczególnie ważnym dla mnie tematem było i nadal jest wspierane podejmowanie decyzji. Gdy słuchałem tłumaczenia mojej osoby wspierającej, pomyślałem, że tak naprawdę mogę sam podejmować decyzje, tak jak robią to ludzie w innych krajach. Wspierane podejmowanie decyzji jest działaniem, w którym uczestniczy jedna lub dwie osoby. Wiemy o tym, że aby osoba niepełnosprawna mogła sama żyć, potrzebna jest czasami osoba wspierająca, którą może być terapeuta, nauczyciel, opiekun lub tak jak w innych krajach – osoba wyznaczona przez różne instytucje. Warto zauważyć, że wspierane podejmowanie decyzji jest regulacją prawną, której w Polsce jeszcze nie ma.

W swoim życiu chciałbym znaleźć swoją drugą połówkę, która bardzo mocno mnie pokocha, ożenić się, mieć dzieci, ale to jeszcze daleka przyszłość. To jest moje małe marzenie, które mam nadzieję, że się kiedyś spełni. Wierzę w to, trzeba wierzyć. Wiara czyni cuda. Wiem jednak, że aby móc założyć rodzinę, trzeba mieć pracę. Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych w tekście łatwym do czytania, ułatwia nam zrozumienie zmian w naszym życiu po ratyfikacji. Każdy artykuł jest przejrzysty, występują obrazki, duże litery, ale przede wszystkim mamy tu zrozumiały tekst. Mnie najbardziej zainteresował Art.27, który dotyczy pracy. Pozwólcie Państwo, że go odczytam (*Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*).

Odnosząc to do modelu wspieranego podejmowania decyzji, podzielę się własnymi doświadczeniami. Od trenera pracy, dowiedziałem się o miejscu pracy w szpitalu jako portier. Z uzyskanych informacji, dowiedziałem się później, że jest to jednak praca na etacie salowego. Chciałem podjąć decyzję i poprosiłem o wsparcie moją mamę, która odradziła mi to stanowisko pracy. Po około miesiącu otrzymałem informacje, że jest praca w szpitalu psychiatrycznym. Zdecydowałem się spróbować. Miałem tam pracować 5 dni w tyg. od 7 do 14, ale zostałem tam tylko 2 dni. Praca polegała na zamiataniu i przycinaniu żywopłotu. Odszedłem jednak, gdyż trochę przestraszyłem się ludzi, którzy tam przebywali. W tak trudnej dla mnie decyzji wsparł mnie trener pracy, jednak nie znalazłem tam swojego miejsca. Myślałem wówczas, że sobie nie poradzę i trochę się obawiałem pacjentów szpitala. W decyzji, którą podjąłem wielkie znaczenie miała tęsknota za warsztatami i ważnymi dla mnie osobami. Miałem możliwość podjęcia decyzji, miałem wybór, który wykorzystałem. Myślę, że najbardziej bym się sprawdził w zawodzie stolarza dlatego, że m.in. umiem wycinać z drewna na pile mechanicznej. W obecnej chwili jestem zapisany na szkolenie, gdyż podjęcie pracy nadal jest dla mnie bardzo ważne. Chciałbym pracować i mieć na tyle odwagi, żeby samodzielnie bądź przy wsparciu bliskich mi ludzi podejmować decyzję. We wspieranym podejmowaniu decyzji ważna jest sama umiejętność podejmowania decyzji, aby:

1. rozumieć różne informacje
2. ponosić konsekwencje
3. zachować się autonomicznie, rozumiem to jako samodzielne działanie we własnym interesie
4. mieć możliwość przedstawienia swoich decyzji.

Ważna jest również umiejętność refleksji, czyli przemyślenia i oceny różnych sytuacji,

przewidzenia różnych konsekwencji związanych z sytuacjami. Ale najważniejsza, moim zdaniem jest tożsamość. To, iż posiadam dowód osobisty, jestem dorosły.

Kiedy człowiek staje się dorosły może sam podejmować wszystkie decyzje dotyczące jego życia. Kiedy mówi: „Chcę tak żyć”, to znaczy, że zgadza się na zmiany w swoim życiu. Podejmuje decyzje o przyszłości. Nigdy do końca człowiek nie wie, jakie będą ich następstwa. Jako dorośli, wybieramy swój sposób życia, jak chcemy żyć.

Ja, uczęszczam na Warsztaty Terapii Zajęciowej w Policach po to, aby nie siedzieć w czterech ścianach i być aktywnym. Podczas zajęć w pracowni stolarskiej robię wiele rzeczy – wycinam z drewna, obsługując pilę mechaniczną, szlifuję, maluję, dbam o teren i staram się być pomocny, wtedy, gdy tego potrzeba. Wyjeżdżam do różnych miejsc na festiwale, zawody, biwaki, wycieczki. Jestem również self-adwokatem m.in. po to, aby wspierać kolegów i koleżanki. Dzięki temu zdobywam wiedzę, a także szacunek. Powiększyło się również grono bliskich mi osób. Sam podejmuję decyzję z kim chcę się przyjaźnić, z kim przebywać, co chcę robić, gdzie wyjechać i co kupić. Osobą, z którą konsultuję się w trudnych sytuacjach jest Marta – moja przyjaciółka z Kołobrzegu. W momentach, gdy czegoś nie wiem lub potrzebuję wsparcia najczęściej kieruję się do terapeutki Ani.

Życie pokazuje nam, że to co się wydarzy w naszym życiu nie zależy wyłącznie od nas lecz od wielu ludzi i sytuacji. Podejmowanie decyzji i dokonywanie wyborów nie jest łatwe. Dlatego ważne jest, aby Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych była ratyfikowana, aby Polska zapewniła możliwość wprowadzenia modelu Wspieranego Podejmowania Decyzji, tak jak jest to w innych krajach. Potrzebna jest zmiana reformy systemu opieki prawnej, aby niepełnosprawni mogli mieć dostęp do różnych form wsparcia.

Moja ocena konferencji w Warszawie.

Adam Kobierzyński- self-adwokat z Lublina

W dniach od 7-9 października 2009 roku w Warszawie w auli Akademii Pedagogiki Specjalnej uczestniczyłem w konferencji „Pełen udział, pełna równość. Konferencja ONZ. o prawach osób niepełnosprawnych”.

Konferencję prowadziło pięciu Self –Adwokatów z pięciu miast Polski, którzy uczestniczyli w wyjeździe do Finlandii w czerwcu 2009 roku. Self –Adwokaci poruszali następujące tematy:

- wspieranie rodzin osób niepełnosprawnych
- mieszkalnictwo
- praca osób niepełnosprawnych
- ONZ oraz Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, którą omówił Self-adwokat z Mokszeszowa koło. Świdnicy, Wojciech Kobus.

Self-Adwokaci upominali się, aby Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, była uchwalona przez parlament w Polsce i ratyfikowana przez prezydenta Polski Lecha Kaczyńskiego. Jest to warunek konieczny .żeby wszystkie osoby niepełnosprawne mogły się powoływać na jej zapisy, gdy chcą załatwiać swoje sprawy. Ostatnim punktem części oficjalnej Konferencji, był panel dyskusyjny, w którym były kierowane do publiczności zredagowane wcześniej pytania. Bardzo podobało mi się wystąpienie pani Moniki Zimy, która jest prawnikiem. Pani Monika wyjaśniła wszystkim obecnym po co została napisana „Konwencja” albo raczej sprawiła, że sami odpowiedzieliśmy sobie na to pytanie.

Pani Monika jest osobą, która z zapalem szkoli Self-adwokatów.

Moim zdaniem konferencja była udana ponieważ wszystkim Self-adwokatom udało się powiedzieć to co zamierzali.

Konferencja była potrzebna nawet jeśli przekonała tylko jedną osobę do

konieczności pilnej ratyfikacji Konwencji -a przekonała dużo, dużo więcej osób.
Ogromną satysfakcję sprawiło mi moje wystąpienie ponieważ czułem, że byłem słuchany.
Natomiast po części oficjalnej, gdy degustowaliśmy różne przysmaki, spotkałem sporo znajomych z wcześniejszych szkoleń self-adwokatów.

Moje wystąpienie na konferencji w Warszawie

Mam na imię Adam. Jestem self – adwokatem z Lublina. Uczestniczyłem w wyjeździe do Finlandii gdzie odbyła się konferencja self-adwokatów z całej Europy.

Celem mojego wyjazdu była chęć poznania jak żyją osoby niepełnosprawne a szczególne jak mieszkają w Finlandii

Szczególnie interesuje mnie ten problem ponieważ ja chciałbym mieszkać samodzielnie.

Jestem gotowy na to i przygotowany do tego. Przekonałem się o tym gdy zostawałem sam w domu. Zdarzyło się kilka razy, że rodzice wyjechali na parę dni. Wtedy sam dbałem o wszystko i nigdy nie spóźniłem się na warsztaty

Jestem zadowolony i dumny z siebie. Czuję się niezależny. Jak rodzice są w domu to ciągle mnie wyręczają.

Na popołudniowych zajęciach warsztatowych w Tampere Hall, dwoje Finów opowiadało o swoim życiu , co robią w pracy, jak mieszkają.

Ja zredagowałem wtedy proste pytanie po angielsku i zapytałem tego mężczyznę jak się czuje sam w domu. Odpowiedział, że świetnie.

W Finlandii wszyscy , którzy chcą mieszkać sami, bez rodziców otrzymują mieszkanie. Tam nazywa się to **usługi mieszkaniowe**. Obydwoje Finowie mówili, że wybrali sobie osoby aby one im pomagały. Nazywa się to **pomoc osobista**. Proszę sobie wyobrazić, że taki osobisty asystent zatrudniony jest przez osobę niepełnosprawną. Koszty zatrudnienia osobistego asystenta ponosi samorząd miejski oraz udziela pomocy i wskazówek.

A teraz podam kilka liczb:

W Finlandii jest ok. 5 i pół miliona mieszkańców, w tym ok. 22 tysiące osób upośledzonych umysłowo. Wymagają one szczególnej opieki, która uzupełnia pomoc socjalną ze strony miasta i placówek zdrowia

Uwaga : około 20% z tych osób mieszka samodzielnie i posiada opiekuna nie będącego członkiem rodziny. Blisko 20% mieszka samodzielnie i nie ma opiekuna.

Osoba niepełnosprawna otrzymuje zwrot kosztów remontu mieszkania oraz kosztów na zakup sprzętów i przedmiotów.

W Finlandii prowadzona jest polityka wobec osób niepełnosprawnych. Ministerstwo Spraw Socjalnych i Zdrowia nadzoruje świadczenie usług na rzecz Osób niepełnosprawnych.

Instytut ubezpieczeń społecznych kieruje rehabilitacją medyczną , edukacją zdrowotną, natomiast miejskie władze samorządowe odpowiedzialne są za usługi socjalne i zdrowotne.

Wszystkie te działania są gwarantowane ustawą. Do określenia konkretnych działań- zawsze punktem wyjścia są potrzeby osoby niepełnosprawnej.

Finlandia o powierzchni nieco większej niż Polska podzielona jest na 16 okręgów, w których musi zostać zorganizowana opieka przez władze samorządowe nad osobami upośledzonymi. W Finlandii jest 220 Miejskich Rad ds. osób niepełnosprawnych. Każda Rada składa się z 18 – tu członków, którzy reprezentują różne organizacje osób niepełnosprawnych na rynku pracy i instytucje rehabilitacyjne.

Widzę że w Finlandii żyje się osobom upośledzonym dobrze. Chciałbym aby w Polsce też tak było.

Wojtek Kobus członek Koła PSOUU w Świdnicy

Cały cykl szkoleń dla self - adwokatów sprawił mi ogromną przyjemność. Bardzo się cieszę że mogłem uczestniczyć w szkoleniu self - adwokatów w dniach od 5 do 9 października 2009 r. w Warszawie. Na tym szkoleniu dowiedziałem się, jak występować publicznie i jak się do takiego wystąpienia przygotować. Zajęcia na temat wystąpień publicznych sprawiły mi dużo radości. Były ciekawe, a przy okazji mogłem zobaczyć, co potrafię zrobić w tej dziedzinie. Dla mnie to i inne szkolenia były ważne, ponieważ na każdym z nich mogłem się czegoś nauczyć. Na tym szkoleniu nauczyłem się tego, co muszę zrobić aby moje wystąpienie było udane. Nauczyłem się współpracować z innymi, co dało mi satysfakcję. Miła atmosfera dodała temu szkoleniu uroku. Największym zaszczytem było dla mnie prowadzenie konferencji, która odbyła się w piątek 9 października. Jestem szczęśliwy, że mogłem wygłosić na niej 2 przemówienia nt. działalności ONZ i Konwencji ONZ. Prowadząc konferencję cieszę się, że mieliśmy zarówno ja jak i inni self - adwokaci dużą publiczność. Wsparcie Zarządu Głównego a także osoby wspierającej dało mi możliwość jako członkowi Koła PSOUU uwierzyć we własne siły. Dowartościowało mnie to i poczułem się doceniony w społeczeństwie. Uważam że wszystkie przemówienia były ważne podczas konferencji, bo osoby niepełnosprawne chcą ratyfikacji Konwencji po to, by mogły korzystać ze swoich praw. Było bardzo fajnie. Wszystkie szkolenia, na których miałem zaszczyt być, będę miło wspominać. Muszę wiedzieć że każdy ma takie same prawa jak ja.

Pozdrawiam wszystkich self - adwokatów w Polsce Wojtek Kobus członek Koła PSOUU w Świdnicy.

Wystąpienie pana Wojtka Kobusa:

KONWENCJA

Konwencja jest to szczególna umowa międzynarodowa. Jest to dokument w którym znajdują się prawa osób niepełnosprawnych ustalone przez ONZ.

Polska jest członkiem ONZ i podpisała Konwencję w dniu 13 marca 2007r. Konwencja została przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 13 grudnia 2006r. Przedstawiciel rządu Rzeczypospolitej Polskiej ją podpisał.

Konwencja powstała po to aby chronić prawa osób niepełnosprawnych. Podpisanie Konwencji nie znaczy, że Konwencja będzie w Polsce obowiązywać.

Żeby Konwencja mogła w naszym kraju obowiązywać i żeby osoby niepełnosprawne korzystały ze swoich praw Konwencja musi być ratyfikowana. Ratyfikacja to podpis prezydenta pod umową. Ratyfikacja oznacza że Polska godzi się na prawo które jest w umowie i będzie je stosować.

Konwencja dotyczy praw osób niepełnosprawnych i musi być ratyfikowana. Ponieważ mówi o prawach osób niepełnosprawnych. Dopóki nie zostanie ratyfikowana, osoby niepełnosprawne nie mogą z niej korzystać.

Zanim Konwencja trafi do Prezydenta to Sejm i Senat muszą się zgodzić na ratyfikację. Trzeba zrobić wszystko aby Konwencja została ratyfikowana.

W wielu krajach jest ona ratyfikowana i dlatego utworzono Komitet który dba o to, by te państwa stosowały prawa które są w Konwencji.

Każdy z nas ma takie same prawa jak inni ludzie. Każde państwo przedłoży Komitetowi poprzez Sekretarza Generalnego sprawozdanie dotyczące działań podjętych celem realizacji zobowiązań określonych Konwencją oraz postępu jaki się dokonał w rezultacie tych działań.

Konwencja mówi o wielu prawach takich jak: równość, prawie do życia, prawie do wolności, bezpieczeństwa, prawie do ochrony integralności osobistej, prawie do udziału w życiu społecznym, prawie do poszanowania życia rodzinnego, edukacji, prawie do pracy i nauki.

Konwencja ma na celu promowanie, ochronę oraz umożliwienie wszystkim osobom niepełnosprawnym nieograniczonego korzystania z wszystkich swobód i praw człowieka oraz promowanie ich godności osobistej.

Konwencja opiera się na takich zasadach jak:

- poszanowanie godności osobistej indywidualnej autonomii
- swoboda dokonywania wyboru, poszanowanie niezależności jednostki
- niedyskryminacji
- pełnego i efektywnego uczestnictwa w życiu społecznym integracji społecznej
- poszanowanie i akceptacja osób niepełnosprawnych
- równych szans
- równości między kobietą i mężczyzną
- szacunek (poszanowanie) praw dzieci i osób niepełnosprawnych

Konwencja zobowiązuje do podjęcia natychmiastowego działania aby: podnieść świadomość społeczną dotyczącą osób niepełnosprawnych należy zwalczać stereotypy, uprzedzenia i szkodliwe praktyki.

Kroki w tym celu obejmują:

- a) promowanie pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej
- b) zachęcanie wszystkich mediów, aby przedstawiały obraz osoby niepełnosprawnej w sposób zgodny z celem Konwencji.

Konwencja powołuje się na zasady zawarte w karcie ONZ które uznają godność, wartość oraz równe i niezbywalne prawa wszystkich ludzi.

Istnieje potrzeba zagwarantowania wszystkim osobom niepełnosprawnym nieograniczony dostęp do wolności i praw.

Niepełnosprawność jest koncepcją ewoluującą i jest wynikiem interakcji między osobami z dysfunkcjami a barierami środowiskowymi i wynika z postaw ludzkich, które są przeszkodą dla pełnego i skutecznego uczestnictwa w życiu społecznym przez osoby niepełnosprawne.

Należy podkreślić wagę włączenia kwestii które dotyczą osób niepełnosprawnych do głównego nurtu polityki państw mającej na celu zapewnić trwały rozwój osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne często są narażone na ryzyko stania się ofiarą przemocy czy wykorzystania.

Osoby niepełnosprawne muszą jakoś funkcjonować i powinny mieć dostęp do środowiska fizycznego, społecznego, kulturalnego, do zdrowia, edukacji oraz środków komunikacji.

Osoby niepełnosprawne mają prawo do uznania ich za podmioty prawa. Osoby niepełnosprawne mają taką samą zdolność do czynności prawnych we wszystkich aspektach życia jak inni obywatele.

Trzeba podjąć właściwe kroki aby zapewnić dostęp osobom niepełnosprawnym do pomocy jakiej mogą wymagać w korzystaniu ze swojej zdolności do czynności prawnych. Trzeba zapewnić osobom niepełnosprawnym równe prawa do własności lub dziedziczenia własności, sprawowania kontroli nad własnymi sprawami finansowymi oraz równego dostępu do pożyczek w banku kredytów, innych form kredytów na równych zasadach z innymi.

Państwo zapewni osobom niepełnosprawnym realizację prawa do wolności i bezpieczeństwa. Niepełnosprawność nie jest uzasadnieniem pozbawienia wolności.

Recenzja Lidii Artymiak na temat projektu oraz wystąpienie na konferencji w Warszawie (APS) 9 października 2009

Recenzja projektu:

Bardzo ten projekt mi się podobał bo bardzo była dobrze napisana i dobrze przedstawiona Konwencja Praw Osób Niepełnosprawnych. Ta konwencja była przedstawiona bardzo zrozumiale i bardzo podobał mi się pobyt w Finlandii na konferencji. Ten kraj jest piękny i jest dużo lasów. Zwiedziłam tam dosyć ciekawie urządzone warsztaty Terapii Zajęciowej, które mieściły się w byłej fabryce Nokii. W przyszłości bym chciała wziąć udział jeszcze w takim projekcie jeżeli to będzie możliwe. *Z podziękowaniem. Lidka Artymiak*

Wystąpienie na konferencji w APS 9 października 2009:

Przedmówca mówił o problemach mieszkaniowych, które mają osoby niepełnosprawne. Ja będąc na konferencji w Finlandii brałam udział w warsztatach, które miały tytuł „Wsparcie rodzin” (niepełnosprawni rodzice).

Na tych zajęciach był pokazany cały rozwój dziecka od niemowlęctwa do lat szkolnych. Zdjęcia pokazywały jak rodziny wyjeżdżały na wycieczki, bawiły się razem. Te prezentacje zdjęciowe były opatrzone komentarzami rodziców, co sprawiało, że były jeszcze bardziej zrozumiałe dla nas, uczestników warsztatów. Chciałabym, aby i u nas tak można było robić.

Potem nastąpiła dyskusja panelowa, na której wypowiadali się między innymi uczestnicy ze Szkocji, jak również z Polski. U nas drodzy Państwo jest dużo do zrobienia aby rodziny niepełnosprawne intelektualnie mogły wychowywać swoje dzieci jak normalni ludzie. Ja znam pewną historię opartą na przykładzie mojej koleżanki Anety. Koleżanka jest niepełnosprawna intelektualnie, ale ma męża pełnosprawnego. Mają też dziecko, które często choruje. Matka nie dopuszcza jej do balkonu by wywiesiła pranie i często prowokuje awantury. Koleżanka stara się o własne mieszkanie ale jest bardzo trudno o mieszkania. Poradziłam jej by napisała podanie do Rzecznika Praw Obywatelskich. My wszyscy chcielibyśmy mieć własne mieszkania i mieszkać samodzielnie.

My też kochamy swoją ojczyznę i chcemy ją budować i być traktowani normalnie i żeby nam nasz rząd nie obcinał pieniędzy i żeby mogli wszyscy korzystać z programów. Nie tylko młodzi ale też i starsi. Ja występuję nie tylko we własnym imieniu ale też osób niewidzących i niedowidzących bo technika powinna być dostępna dla wszystkich.

Wspomnienie Joanny Hajduk

W dniach od 24 do 27 czerwca 2009 roku w mieście Tampere w Finlandii odbyła się konferencja . Przybyli na nią licznie self adwokaci , osoby wspierające i zaproszeni goście z całego świata .

Tytuł konferencji to „Pełny udział i równość osób z niepełnosprawnością intelektualną”.

Pobyt w Finlandii rozpoczęliśmy od zwiedzania miasta Tampere .

Uroczyste otwarcie konferencji odbyło się 24 czerwca. Na początku były słowa powitania a później zobaczyliśmy muzyczny występ zespołu . Tego dnia rozmawialiśmy o niezależnym życiu . Swoje wystąpienia mieli self adwokaci , na przykład z Finlandii, Wielkiej Brytanii a także osoby , które pracują w rządzie i pełnią ważne stanowiska . Mówiliśmy o pomysłach i rozwiązaniach w niezależnym życiu , mieszkaniach i usługach . Następnego dnia odbywały się warsztaty i prace w mniejszych grupach . Rozmawialiśmy o tym , jakie mamy zdolności prawne i jak możemy podejmować decyzje przy wsparciu innych osób .W tym dniu wszyscy zostaliśmy zaproszeni na uroczysty obiad i fiński wieczór na wyspie . Popłynęliśmy tam statkiem .Wyspa była piękna , zielona i malownicza , niedaleko od miasta. Zwiedzaliśmy muzeum Muminków . Byliśmy na wieży widokowej oglądaliśmy z góry miasto Tampere . Pływaliśmy pontonem i łódką drewnianą . Byliśmy w planetarium , patrzyliśmy na kosmos na gwiazdy , planety i komety . Mieliśmy ładną pogodę . Przyjemnie było chodzić zwiedzać miasto Tampere i ciekawe okolice. Warto było polecieć .W czasie naszego pobytu w Finlandii panowały białe noce , to znaczy że w nocy nie było ciemno , ale jasno jak w dzień.

Joanna Hajduk

